

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
(केंद्रीय विश्वविद्यालय)

बी-04, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र कटवारिया सराय, नई दिल्ली-110016

सत्यापन प्रमाणपत्र

(ऑनलाइन)

१. प्रमाणित किया जाता है कि शास्त्री में संचालित कक्षा के अनुसार सी.ओ., पी.ओ., पी.एस.ओ. एवं एल.ओ. का कार्य पूर्ण है।
२. प्रमाणित किया जाता है कि आचार्य में संचालित कक्षा के अनुसार सी.ओ., पी.ओ., पी.एस.ओ. एवं एल.ओ. का कार्य पूर्ण है।
३. प्रमाणित किया जाता है कि विशिष्टाचार्य में संचालित कक्षा के अनुसार सी.ओ., पी.ओ., पी.एस.ओ. एवं एल.ओ. का कार्य पूर्ण है।

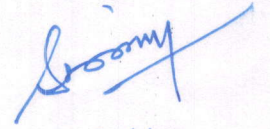

विभागाध्यक्ष हस्ताक्षर

नाम: श्री. प्रदीप कुमार
शर्मा

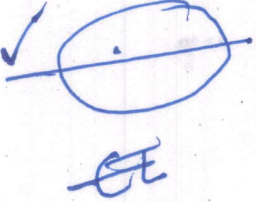
दिनांक: 21.8.24

सत्यापित
VERIFIED

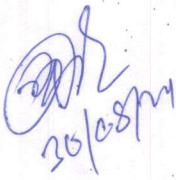

कुलसचिव / Registrar

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

©

20/08/24

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

बी-4, कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्, नवदेहली

पौरोहित्यविभागः

उपाधिकार्यक्रमाः

आचार्यः

आचार्य (द्विवर्षीयस्नातकोत्तर) पौरोहित्यमुपाधिकार्यक्रमविवरणम्

आचार्यकार्यक्रमपरिणामाः (Programme Outcomes For Acharya/M.A)

आचार्य(द्विवर्षीयस्नातकोत्तर M.A.) पौरोहित्यशास्त्रकार्यक्रमस्यान्ते छात्रः-

1- PO 1- समीक्षात्मकगहनमध्ययनम्-

- निर्धारितग्रन्थानां गहनरूपेण पठने क्षमो भविष्यति।
- एतेषां व्यापकनिहितार्थानाम् अधिगमे सक्षमो भविष्यति।
- विभिन्नरूपाणां शैलीनां संरचनानाञ्च गभीराध्ययनं करिष्यति।
- विभिन्नव्याख्यात्मकतकनीकीनां प्रयोगः करिष्यति।

2- PO 2- आलोचनात्मकञ्चिन्तनम्-

- विभिन्नचर्चासु विषयेषु च गहनरूपेण चिन्तने समर्थो भूत्वा वास्तविकजीवनस्य स्थितिभ्यः, सम्बन्धकरणे सक्षमो भविष्यति।
- ज्ञानस्य संश्लेषणम् एकीकरणञ्च करिष्यति।
- तर्ककौशलस्याभ्यासः विकासश्च भविष्यति।
- विषयवस्तुनः गहनाध्ययने समर्थो भविष्यति।

3- PO 3- ज्ञानस्यैकीकरणम्-

- इदम् एकस्मिन् विषये एकाधिकविषयेषु विस्तृतज्ञानं प्रप्स्यति।
- अनुशासनात्मकसीमानां ज्ञानमैकीकृतकरणस्य क्षमतां प्रदर्शितं करोति।
- ज्ञानस्य वर्तमानस्थितेः अध्ययनं करिष्यन्ति।
- बहुविषयकाधिगमक्षमता कर्तुं शक्यति।
- अन्यविषयाणां कार्येषु परिचिताः भविष्यन्ति।

4- PO 4- सम्प्रेषणकौशलम्-

- इदं विभिन्नस्वरूपेषु ज्ञानस्य सम्यक्प्रकारेण साधनाय सम्प्रेषितकरणस्य क्षमतां प्रदर्शयति।
- अस्मिन् विषयसामग्रीभ्यः सन्दर्भेभ्यः प्रकृतेश्च लेखनशैलीं समुचितरूपेण समायोजितकरणस्य क्षमताः सन्निहिताः सन्ति।
- लिखितप्रकारेण मौखिकप्रकारेण च सम्वाद कर्तुं शक्यति।
- स्पष्टरूपेण प्रभावीप्रकारेण च लेखनम्, लेखनम् अनुकूलितकरणम्
- सर्वाभ्यः स्थितिभ्यः विश्लेषणात्मककौशलम्

5- PO 5- अनुसन्धानस्याभिक्षमता-

- कस्मैचिदपि विषयाय आलोचनात्मकस्य विद्वत्तापूर्णान्वेषणस्य भावनायाः विकासः।
- उपयुक्तानुसन्धानस्रोतानामभिज्ञानं मूल्याङ्कनकरणं च करिष्यति।
- प्रलेखिताकादमिकलेखने स्रोतांसि संन्यस्तीकरणम् कर्तुं शक्यति।
- तेषु स्रोतेषु प्रत्युत्तरे मूलतर्कसज्जीकरणं भविष्यति।
- अनुसन्धानपद्धतेः विशेषाध्ययनं भविष्यति।
- शोधान्वेषणाय कौशलं प्रप्स्यति।

6- PO 6- वैश्विकनागरिकरूपे भूमिकानिर्वहणम्-

- वैश्विकप्रणालीनाम् आलोचनात्मकं बोधं सम्बन्धितपरिवर्तनञ्च प्रभावितकरणाय समुदायेषु स्वस्य भूमिकायाः निर्वहणं करिष्यति।
- स्थानादिकानामनुचिन्तनं विना परेषां भावनानां विचाराणाञ्च सम्माननं भविष्यति।
- विश्वस्य जनानां समाजानां पर्यावरणस्य च मध्ये परस्परसहभागस्य प्रदर्शनम् करिष्यति।

7- PO ७- पौरोहित्यशास्त्रस्य मानकग्रन्थानां समीक्षणम्-

- पौरोहित्यशास्त्रस्य निर्धारितमानकग्रन्थानां गहनाध्ययनेन समीक्षात्मकतथ्यानामन्वेषणम्।

- पौरोहित्यशास्त्रे मानकग्रन्थानां समीक्षा भविष्यति।
- पौरोहित्यशास्त्रसम्बन्धितग्रन्थानामालोडनं करिष्यति।
- प्राचीनार्वाचीनपौरोहित्यविषयकग्रन्थानां समीक्षात्मकमध्ययनं भविष्यति।
- पौरोहित्यशास्त्रस्य विविधग्रन्थानां परिज्ञानं करिष्यति।

8- PO 8- पौरोहित्यशास्त्रस्य सैद्धान्तिकं प्रायोगिकञ्च परिज्ञानम्-

- पौरोहित्यशास्त्रस्य ज्ञानाभिवृद्ध्यर्थं तेषां सम्बन्धितग्रन्थानां समुचितज्ञानार्थञ्च सैद्धान्तिकाध्ययनेन सह प्रायोगिकमध्ययनम्। अत्र अन्तर्निहिताः सन्ति ख
- पौरोहित्यशास्त्रस्य महत्वं समृद्धत्वञ्चाभिज्ञातुं शक्यन्ति।
- पौरोहित्यशास्त्रस्य सैद्धान्तिकतत्त्वानां परिचं दास्यन्ति।
- पौरोहित्यशास्त्रस्य प्रायोगिकाध्ययनेन जीवने तेषां प्रयोगे सक्षमाः भविष्यन्ति।

कार्यक्रमस्य विशिष्टपरिणामः(PSO)

1. आचार्य(द्विवर्षीयस्नातकोत्तर M.A) पौरोहित्यशास्त्रकार्यक्रमस्यान्ते छात्रः-
2. व्यापकस्तरे पौरोहित्यशास्त्रीयसिद्धान्तानां परिज्ञानं करिष्यति।
3. पौरोहित्यशास्त्रस्य तार्किकरूपेण तर्कसङ्गतप्रकारेण वैज्ञानिकदृष्ट्या च समालोचनात्मकं चिन्तनं कर्तुं शक्यति। अपि च समस्यानां समाधाने विश्लेषणे चिन्तने च समर्थो भविष्यति।
4. पौराहित्यशास्त्रस्य ज्ञानं लिखितरूपेण मौखिकरूपेण च सम्प्रेषयितुं शक्यति। तथा च स्वविचारमनुभवमभिव्यक्तिञ्च प्रकटयितुं समर्थो भविष्यति।
5. पौरोहित्यशास्त्रस्य प्रयोगात्मकविषयाणामधिगमे सामूहिकरूपेण कार्यं कर्तुं शक्यति। अनेन समूहस्येतरसदस्यैः सह पारस्परिककौशलानां विनिमयेन, शैक्षणिक-भावनात्मकस्तरेषु प्रभावेण च सामाजिककौशलस्य विकासः करिष्यति।
6. पौरोहित्यशास्त्रस्य विविधप्रकारस्याधिगमे सुनियोजितप्रणाल्या कार्यं विधाय लोकतान्त्रिकमूल्यार्जनञ्च कृत्वा उत्तरदायित्वं निर्वोढुं समर्थो भविष्यति। अनेन लोकतान्त्रिकाभिवृत्तिः जायमाना भविष्यति।
7. विभिन्नमूल्यप्रणालीनामभिज्ञानं कृत्वा नैतिकाचरणेन समृद्धो भविष्यति। अनेन प्रकारेण सदाचारं व्यावसायिकनैतिकतां चावगन्तुं शक्यति।
8. पौरोहित्यशास्त्रस्य तु पर्यावरणेन सह साक्षात्सम्बन्धकारणाद् विभिन्नपर्यावरणविषयकचर्चानां समस्यादीनां च विषये दत्तावधानो भविष्यति। अतः पर्यावरणविषये तस्य स्थिरताविषये च जागरूको भविष्यति।
9. पौरोहित्यशास्त्रस्याध्ययनेन स्वनिर्देशितपद्धत्या आजीवनं शिक्षोन्मुखं भूत्वा कार्यकौशले दक्षो भविष्यति।
10. पौरोहित्यशास्त्रस्याधिगमनेन विचाराणां प्रमाणानामनुभवानां मूल्याङ्कनेन अनुसन्धाने सक्षमो भविष्यति।

11. पौरोहित्यकर्मादिप्रायोगिककार्ये समर्थो भूत्वा आजीविकाप्राप्तुं शक्यति।
12. पौरोहित्यकर्मसु परामर्शं दातुं समर्थो भविष्यति।
13. पौरोहित्यशास्त्रस्याध्ययनेन सांस्कृतिक-धार्मिक-सामाजिकादिविषयान् प्रति आकृष्टो भविष्यति।

आचार्यपाठ्यक्रमपरिणामाः (Course Outcomes For Acharya/M.A.)

आचार्य (द्विवर्षीयस्नातकोत्तर) पौरोहित्यशास्त्रपाठ्यक्रमस्यान्ते छात्रः-

पाठ्यक्रमः पाठ्यक्रमपरिणामाः

पाठ्यक्रमः-1

CC -1 (आह्निकसूत्रावलिः)

CO 1- आह्निकसूत्रावलिग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य च विषये परिचयमवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति।

CO 2- आह्निकसूत्रावलिग्रन्थस्य विषयवस्तूनि व्यक्तीकर्तुं समर्थो भविष्यति।

CO 3- ब्रह्मकर्मादिकमवबुद्धयं व्याख्यायितुं शक्यति।

CO 4- आह्निकसूत्रावलिग्रन्थ अशौचविचारसिद्धान्तान् ज्ञात्वा प्रदर्शयितुं शक्यति।

CO 5- मन्त्रपुरश्चरणादिकमवगम्य वर्णनपुरस्सरम् अनुप्रयोगे समर्थो भविष्यति।

CO 6- भक्ष्याभक्ष्यादिविषयाणां विश्लेषणपुरस्सरं परीक्षणं कर्तुं शक्यति।

CO 7- कात्यायनादिपरिशिष्टसूत्रोक्तस्त्रिकालसन्ध्याप्रयोगस्य विश्लेषणं कर्तुं सक्षमो भविष्यति।

CO 8- कुण्डसंस्कारप्रयोगसोपानानि ज्ञात्वा तस्य उपयोगं कर्तुं शक्यति।

CO 9- स्वध्यायध्ययनमादिकं ज्ञात्वा व्यावहारिकजीवने तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति।

पाठ्यक्रमः-2

CC - २ अनुष्ठानप्रकाशः

- CO १- अनुष्ठानकालनियमविषये परिचयं सम्प्राप्य तेषां विषये कथयितुं शक्यति।
- CO २- अनुष्ठाने योग्याचार्य-निन्द्याचार्य-जपयोग्यब्राह्मण-निन्दितजापकादिविषयान् ज्ञात्वा तेषामनुप्रयोगे सक्षमो भविष्यति।
- CO ३- जपकर्तृणां विषये नियमानवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति।
- CO ४- कामनाभेदेन देवार्चनम् इति सिद्धान्तानवगम्य वर्णने समर्थो भविष्यति।
- CO ५- पूजोपचाराः यथा पञ्चोपचार-दशोपचार-षोडशोपचारान् विचार्य तेषां प्रयोगं कर्तुं शक्यति।

पाठ्यक्रमः-3

CC-३ प्रायश्चित्तविवेकः

- CO १- प्रायश्चित्तविवेकग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य च विषये परिचयमवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति।
- CO २- प्रायश्चित्तविवेकग्रन्थस्य अध्ययनेन छात्रः प्रायश्चित्तविधीनां आत्मसात् कर्तुं शक्नोति ।
- CO ३- तदनन्तरं प्रायश्चित्तस्य महत्त्वं ज्ञात्वा तेषां विश्लेषितुं शक्यते।
- CO ४- ग्रन्थोक्तप्रकारेण पापनाशनाय व्रतानां परिज्ञाय तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति।
- CO ५- ग्रन्थोक्तदिशा प्रायश्चित्तकर्मफलनिवृत्त्यादि लक्षणान् ज्ञात्वा तेषां विश्लेषणे समीक्षणे च समर्थो भविष्यति।

पाठ्यक्रम:-४

CC-4 स्मृतिकौस्तुभः

CO १- स्मृतिकौस्तुभग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य च विषये परिचयमवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति।

CO २- मासे विशेषे सम्पन्नकार्यस्य अध्ययनेन छात्रः प्रत्येकमासस्य विधीनां आत्मसात् कर्तुं शक्नोति ।

CO ३- तदनन्तरं मासिककृत्यानां महत्त्वं ज्ञात्वा तेषां विश्लेषितुं शक्यते।

CO ४-ग्रन्थोक्तप्रकारेण मासिककृत्यानां परिज्ञाय तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति।

CO ५- ग्रन्थोक्तदिशा चैत्र-वैशाख-आषाढ-ज्यैष्ठादि मासलक्षणान् ज्ञात्वा तेषां विश्लेषणे समीक्षणे च समर्थो भविष्यति।

पाठ्यक्रम:-५

CC -५ अनुष्ठानप्रकाशः

CO १- अनुष्ठानकालनियमविषये परिचयं सम्प्राप्य तेषां विषये कथयितुं शक्यति।

CO २- अनुष्ठाने योग्याचार्य-निन्द्याचार्य-जपयोग्यब्राह्मण-निन्दितजापकादिविषयान् ज्ञात्वा तेषामनुप्रयोगे सक्षमो भविष्यति।

CO ३- जपकर्तृणां विषये नियमानवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति।

CO ४- कामनाभेदेन देवार्चनम् इति सिद्धान्तानवगम्य वर्णने समर्थो भविष्यति।

CO ५- पूजोपचाराः यथा पञ्चोपचार-दशोपचार-षोडशोपचारान् विचार्य तेषां प्रयोगं कर्तुं शक्यति।

पाठ्यक्रमः-६

CC -६ कर्मकाण्डप्रदीपः (वैकल्पिकम्)

(विषयगतच्छात्राणां कृते)

CO 1- आदितः कृण्डमण्डपरचनाप्रकारपरिचयमवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति।

CO २-पञ्चगव्यनिर्माणविधिविषयान् विज्ञाय तेषां समीक्षणे नियोजने च समर्थो भविष्यति।

CO ३-षोडशोपचारपूजने तथा गणपतिपूजने समर्था भूत्वा प्रदर्शनं प्रयोगं च कर्तुं शक्यति।

CO ४-पूजनविधानां सम्यगवगत्य तेषां प्रयोगे दक्षो भविष्यति।

CO ५-राक्षाविधितः दशदिक्पालपूजनादि विश्लेषणपूर्वकमनुप्रयोगे निपुणा भविष्यति।

CO ६-सर्वतोभद्रमण्डलदेवतापूजनं वास्तुदेवताहोमविधिं ज्ञात्वा प्रयोगे समर्थो भविष्यति।

पाठ्यक्रमः-७

CC -७ यज्ञतत्त्वप्रकाशः

CO १- वेदिस्तरणं पात्रासादनञ्च ज्ञात्वा तेषां प्रयोगे निपुणो भविष्यति।

CO २- सामिधेनीकर्म तथा अनुयाजाद्यनुष्ठानान् विश्लेषणपुरस्सरं प्रयोगं कर्तुं शक्यति।

CO ३- पशुयागोपयुक्तानां द्रव्याणां विवेचनपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं समर्थो भविष्यति।

CO ४- पशुयागविषये विवेचनं कर्तुं शक्यति।

CO ५- पशुयागे उपसत-तृतीय-चतुर्थदिनकृत्यविषयान् ज्ञात्वा तेषां प्रयोगं कर्तुं समर्थो भविष्यति।

CO ६- वाजपेययागस्य विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्यति।

पाठ्यक्रमः-८

CC -8 अनुष्ठानप्रकाशः

CO १- हवनविषयकविविधपरिभाषाः ज्ञात्वा व्यक्तीकर्तुं दक्षो भविष्यति।

CO २- मण्डपादिकरणविधानं पठित्वा तेषां विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्यति।

CO ३- अग्न्युत्तरणविधिम् अग्निपूजनविधिं च ज्ञात्वा प्रयोगे समर्थो भविष्यति।

CO ४- गणपतिमन्त्रपुरश्चरणसाधनविषये ज्ञानमवाप्य अनुप्रयोगे च निपुणो भविष्यति।

CO ५- देवीमन्त्रानुष्ठानप्रकरणविषये विवेचनं कर्तुं समर्थो भविष्यति।

CO ६- विष्णुमन्त्रपुरश्चरणाभ्यासे कुशलो भविष्यति।

पाठ्यक्रमः-९

CC- ९ प्रायश्चित्तविवेकः

CO १- अनुपातकविषये परिचयमवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति।

CO २- गोवधे किं प्रायश्चित्तमिति विषयं ज्ञात्वा तेषां प्रायश्चित्तानां विश्लेषणपूर्वकं विवेचनं कर्तुं शक्यति।

CO ३- एकहायनप्रायश्चित्तं तथा गर्भवधप्रायश्चित्तादीनां लक्षणान् विज्ञाय तेषां प्रयोगे समर्थो भविष्यति।

CO ४-गजाश्वादीनां वधे तथा चाण्डालाद्यन्नभक्षणे प्रायश्चित्तरूपेण च कुशलो भविष्यति।

CO ५- सामान्येनाभोज्यान्नभोजनप्रायश्चित्ते यज्ञोपवितरहितस्य भोजने च विषये विश्लेषणे अनुप्रयोगे च समर्थो भविष्यति।

CO ६- रेतोमुत्रपूरीषभक्षणप्रायश्चित्तविषये ज्ञानं सम्प्राप्य अनुप्रयोगे समर्थो भविष्यति ।

पाठ्यक्रम:-१०

CC- १० स्मृतिकौस्तुभः

CO १- स्मृतिकौस्तुभग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य विषये परिचयमवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति।

CO २- आश्विनमासे कृत्यलक्षणानि ज्ञात्वा विभिन्नतथ्यानामाकलनं कृत्वा तेषां विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्यति।

CO ३- कार्तिकमासे कृत्यलक्षणानि ज्ञात्वा निरूपणे प्रयोगे च दक्षो भविष्यति।

CO ४- मार्गशीर्षमासे कृत्यलक्षणादिकं ज्ञात्वा समीक्षणपुरस्सरं तेषां प्रयोगं कर्तुं शक्यति।

CO ५- माघमासविचारः पूजननिषेधविमर्शश्चेति विज्ञाय तेषां परीक्षणं कर्तुं समर्थो भविष्यति।

CO ६- फाल्गुनमासकृत्यलक्षणानि ज्ञात्वा तेषां विवेचनपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्यति।

पाठ्यक्रम:-११

CC -११ पूर्त्तकमलाकरः

CO१- षोडशादिपदवास्तुषु देवतानां पदभोगविषये, वास्तुपुरुषाकृतावयवपरिकल्पनाविषये नाडीवंशादीनां च विषये परिचयमवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति।

CO २- मर्मवेधादिकं विज्ञाय तेषां विश्लेषणं परीक्षणञ्च कर्तुं समर्थो भविष्यति।

CO ३- वास्तुपुरुषाङ्गविभागं वास्तुदेवतानिघण्ट्वादिकं च ज्ञात्वा तेषां विवेचनं कर्तुं समर्थो भविष्यति।

CO ४- राजनिवेशस्य विभिन्नतथ्यानि विज्ञाय तेषां विश्लेषणपुरस्सरं समालोचनां कर्तुं शक्यति।

CO ५- वास्तुनिर्माणाय वृक्षकाष्ठानयनविधिं ज्ञात्वा तेषामनुमाने परीक्षणे च निपुणो भविष्यति।

CO ६- इन्द्रध्वजादिनिरूपणे परीक्षणे च कुशलो भविष्यति।

CO ७- नगरसज्जावर्णने विश्लेषणे सज्जाकरणे च समर्थो भविष्यति।

CO ८- चतुश्शालविधानादिविषये विवेचनात्मकमाकलनमनुप्रयोगञ्च कर्तुं शक्यति।

CO ९- गृहादिकानां निम्नोच्चादिवशाच्छुभाशुभज्ञानं चिन्तनमनुमानं च कर्तुं समर्थो भविष्यति।

CO १०- प्रश्नलग्नमाध्यमेन गर्भिणीप्रश्न-वृष्टिप्रश्न-प्रवासीप्रश्न-चौरप्रश्नादिकं कथयितुं दक्षो भविष्यति।

पाठ्यक्रमः-१२

CC -११ कर्मकाण्डप्रदीपः (वैकल्पिकम्)

- CO 1- आदितः कुण्डमण्डपरचनाप्रकारपरिचयमवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति।
- CO २-पञ्चगव्यनिर्माणविधिविषयान् विज्ञाय तेषां समीक्षणे नियोजने च समर्थो भविष्यति।
- CO ३-षोडशोपचारपूजने तथा गणपतिपूजने समर्था भूत्वा प्रदर्शनं प्रयोगं च कर्तुं शक्यति।
- CO ४-पूजनविधानां सम्यगवगत्य तेषां प्रयोगे दक्षो भविष्यति।
- CO ५-राक्षाविधितः दशदिक्पालपूजनादि विश्लेषणपूर्वकमनुप्रयोगे निपुणो भविष्यति।
- CO ६-सर्वतोभद्रमण्डलदेवतापूजनं वास्तुदेवताहोमविधिं ज्ञात्वा प्रयोगे समर्थो भविष्यति।

पाठ्यक्रमः-12 दानमयूखः

CC - 12 दानमयूखः

(आरम्भतः देवताप्रतिमादानपर्यन्तः)

- CO १- दानमयूखग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य विषये विशेषतामधिकथने सक्षमो भविष्यति।
- CO २- देवतप्रतिमालक्षण-स्वरूपादिनिर्धारणे विश्लेषणं कर्तुं शक्यति।
- CO ३- अनुष्ठाने दक्षिणाविषये विभिन्नतथ्यानामाकलनङ्कृत्वा तेषामनुप्रयोगे समर्थो भविष्यति।
- CO ४- मण्डपादिनिर्माणविषये शास्त्रीयमतानवगम्य विश्लेषणे निर्माणकरणे च दक्षो भविष्यति।
- CO ५- कुण्डनिर्माणादि विविधदोषाणां परिज्ञानं कृत्वा तेषां विवेचने परीक्षणे च निपुणो भविष्यति।

CO ६- द्वारपूजाविधिं ज्ञात्वा तेषां व्यवस्थितिकरणे अनुष्ठानकर्मणि चानुप्रयोगे दक्षो भविष्यति।

CO ७- ग्रहदानविधानं हिरण्यदानादिकं च विज्ञाय तेषां विवेचने परीक्षणानुप्रयोगे च समर्थो भविष्यति।

पाठ्यक्रमः-13 संस्कारदीपकः

CC - 13

CO १- संस्कारदीपकग्रन्थस्यस्वरूपं विज्ञाय ग्रन्थस्य विशेषतां कथयितुं शक्यति।

CO २- संस्कारलक्षण-परिभाषा-भेदा-सर्वकर्मसाधारणीपरिभाषा परिज्ञानेन तेषां विवेचने अनुप्रयोगे च समर्थो भविष्यति।

CO ३- गर्भाधान-पुंसवन-सीमन्तोन्नयन-जातकर्मादि सिद्धान्तानां विश्लेषणपुरस्सरं प्रयोगं कर्तुं शक्यति।

CO४- नामकरण-अन्नप्राशन-निष्क्रमण-चूडाकरणादि संस्काराणां विभिन्नतथ्यानाम् आकलनङ्कृत्वा तेषामनुप्रयोगे समर्थो भविष्यति।

CO ५- उपनयन-वेदारम्भ-समावर्तनादिलक्षणानां परिज्ञानेन तेषां विवेचने विश्लेषणे च समर्थो भविष्यति।

CO ६- विवाहसंस्कार-चतुर्थोक्त्यादिलक्षणं विज्ञाय विश्लेषणपुरस्सरं समाजयोजनानिर्माणे दक्षो भविष्यति।

पाठ्यक्रमः-14 व्रतोद्यापनप्रकाशः

CC -14

CO १- ब्रतोद्यापनप्रकाशग्रन्थस्य ज्ञानेन ब्रतोद्यापनविषयवस्तूनां परिचयं सम्प्राप्य तेषां विशेषतामभिकथने सक्षमो भविष्यति।

CO २- पञ्चलोकपालपूजनं विज्ञाय विश्लेषणपुरस्सरमनुप्रयोगं कर्तुं शक्यति।

CO ३- दशदिक्पालस्थापना-प्रधानदेवताहोमविविधसिद्धान्तान् ज्ञात्वा तेषां विवेचने प्रयोग च निपुणो भविष्यति।

CO ४- सर्वोत्तमभददेवताहोमविज्ञाय तेषां प्रयोगे च कुशलो भविष्यति।

CO ५- शय्यादानविधानानां विवेचनपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं समर्थो भविष्यति।

CO ६- आरोग्यप्रतिपद्ब्रतोद्यापन-ऋषिपञ्चमीब्रतोद्यापनविधानानां विविधतथ्यानि च ज्ञात्वा तेषां विश्लेषणपुरस्सरं प्रयोगं कर्तुं शक्यति।

CO ७- उपाङ्गललिताब्रतोद्यापनं ज्येष्ठब्रतोद्यापनं च विज्ञाय अनुप्रयोगं कर्तुं शक्यति।

पाठ्यक्रमः-15

CC-15 कात्यायनश्रौतसूत्रम्

CO १- वेदस्य महत्त्वं यज्ञस्य महत्त्वं च विवेचनं कर्तुं समर्थो भविष्यति।

CO २- कात्यायनश्रौतसूत्रस्य विभिन्नतथ्यानां विश्लेषणे विवेचने च दक्षो भविष्यति।

CO 3- वेदिस्तरणं पात्रासादनञ्च ज्ञात्वा तेषां प्रयोगे निपुणो भविष्यति।

CO 4- सामिधेनीकर्म तथा अनुयाजाद्यनुष्ठानान् विश्लेषणपुरस्सरं प्रयोगं कर्तुं शक्यति।

CO 5- पशुयागोपयुक्तानां द्रव्याणां विवेचनपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं समर्थो भविष्यति।

CO 6- पशुयागविषये विवेचनं कर्तुं शक्यति।

CO 7- पशुयागे उपसत-तृतीय-चतुर्थदिनकृत्यविषयान् ज्ञात्वा तेषां प्रयोगं कर्तुं समर्थो भविष्यति।

CO 8- वाजपेययागस्य विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्यति।

पाठ्यक्रम:-16

CC -१६ अनुष्ठानप्रकाशः (शिवमन्त्रपुरश्चरणप्रकरणम्)

CO १- श्रीकण्ठादिन्यास-मृत्यञ्जयकवचस्य विश्लेषणपुरस्सरं विवेचने च सक्षमो भविष्यति।

CO २- रुद्रविधान-रुद्रयन्त्रविधानस्य च प्रयोगं कर्तुं शक्नोति।

CO ३- रुद्रपीठपूजा-चमकाध्यायस्य प्रसाध्य तस्य विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्नोति।

CO ४- शीर्षसंज्ञकानुवादं शिवस्तुतिविधानस्य च प्रयोगं कर्तुं शक्यति।

CO ५- पार्थिवलिङ्गमाहात्म्यं शिवाथर्वशीर्षपठस्य महत्त्वं च वक्तुं शक्नोति।

पाठ्यक्रम:-17

CC-१७ दानमयूखः

CO १ - धरादान-महाभूतघटदानस्य च विषये व्याख्यातुं शक्यति।

CO २ - दशमहादानानि वैवाहिकदानानि विषये च विश्लेषणे विवेचने च दक्षो भविष्यति

CO ३- कपिलादानम् उभयतोमुखीदानं च विषये विश्लेषणपुरस्सरं विवेचने निपुणो भविष्यति

CO ४- वैतरणिदानं कार्पासाचलदानं विषये च विश्लेषणं विवेचनं च कर्तुं शक्यति।

CO ५- घृताचलदनानि विषये विज्ञाय तेषां विश्लेषणपुरस्सरं विवेचने निपुणो भविष्यति

पाठ्यक्रम:-18 (विषयेतरच्छात्राणां कृते)

CC - १८ शान्तिप्रकाशः

CO१- शान्तिपरिभाषा-काल-विनायकस्नपनशान्त्यादिविषयान् विज्ञाय विश्लेषणपूर्वकं निरूपणं प्रयोगञ्च कर्तुं शक्यति।

CO २- सूर्यादिग्रहशान्ति-सप्तग्रहादियोग्यशान्तिविधीनां विवेचनपूर्वकं प्रयोग सक्षमो भविष्यति।

CO ३- उपनयनविवाहादौ गुरुपूजा-दर्शशान्त्यादिकं विषयान् ज्ञात्वा विश्लेषणं विवेचनं प्रयोगञ्च कर्तुं शक्यति।

CO ४- मूलशान्तिः तथा शतौषधयादिकं विषयान् विज्ञाय विश्लेषणे विवेचने निरीक्षणे प्रयोगे च कुशलो भविष्यति।

CO ५- आश्लेषाशान्तिं बालग्रहशान्त्यादिकं विषयानवबुध्य विश्लेषणपुरस्सरं निरीक्षणे प्रयोगे च निपुणो भविष्यति।

पाठ्यक्रम:-19

CC-१९ व्रतोद्यापनप्रकाशः

CO १- व्रतोद्यापनप्रकाशग्रन्थस्य ज्ञानेन व्रतोद्यापनविषयवस्तूनां परिचयं सम्प्राप्य तेषां विशेषतामभिकथने सक्षमो भविष्यति।

CO २- दूर्वाष्टमीव्रतोद्यापनं गोपद्मव्रतोद्यापनं च विषयान् विज्ञाय विश्लेषणपुरस्सरमनुप्रयोगं कर्तुं शक्यति।

CO ३- वामनजयन्तीव्रतोद्यापन-शिवरात्रिव्रतोद्यापनविविधप्रयोगान् ज्ञात्वा तेषां विवेचने प्रयोग च निपुणो भविष्यति।

CO ४- मासिकशिवरात्रिव्रतोद्यापन-मलमासव्रतोद्यापविषयान् विज्ञाय तेषां प्रयोगे च कुशलो भविष्यति।

CO ५- कार्तिकमासव्रतोद्यापन-लक्षपद्मव्रतोद्यापनविधानानां विवेचनपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं समर्थो भविष्यति।

CO ६- लक्ष्मीपूजाविधानानां विविधतथ्यानि च ज्ञात्वा तेषां विश्लेषणपुरस्सरं प्रयोगं कर्तुं शक्यति।

पाठ्यक्रम:-२०

CC - २० प्रायोगिकम्

CO १- उपनयानं विज्ञाय विश्लेषणं विवेचनं च कर्तुं शक्यति।

CO २- वेदारम्भ्यः विषयं विवेचनानुप्रयोगे च सक्षमो भविष्यति।

CO ३-समावर्तनसंस्कारविषयं ज्ञात्वा विश्लेषणपूर्वकं विवेचने प्रयोगे च समर्थो भविष्यति।

CO ४-विवाहः (लाजाहोमः सप्तपदी) विषयान् विज्ञाय विवेचनं प्रयोगं च कर्तुं शक्यति।

CO ५-नवग्रह-सर्वतोभद्रमण्डल-कुण्डमण्डपनिर्माणविषयान् परिज्ञाय तेषां संग्रहणं मूल्यांकनं निर्माणाय क्षेत्रफलस्यानुमानं कर्तुं शक्यति।

पाठ्यक्रम:-21

CC - २१ मौखिकपरीक्षा

- CO १- संस्कार-श्राद्धस्वरूपे विवेचयितुं प्रयोगं च कर्तुं शक्यति।
- CO २- प्रायश्चित्त-शान्तिशास्त्रस्य सिद्धान्तान् विश्लेषयितुं शक्यति।
- CO ३- पुराण-रामायण-महाभारतादिषु पौरोहित्यशास्त्रस्य स्वरूपं निगदितुं शक्यति।
- CO ४- पुरश्चरण-यज्ञादिस्वरूपमभिज्ञातुं शक्यति।

पाठ्यक्रम:-22

CC- २२ वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः

- CO १- वेदनां परिचयं विज्ञाय विश्लेषणं विवेचनं च कर्तुं शक्यति।
- CO २- बाह्यग्रन्थानां परिचयेति विषयानवगत्य तेषां निरूपणे विवेचनानुप्रयोगे च सक्षमो भविष्यति।
- CO ३- आरण्यकग्रन्थानां परिचयविषयान् ज्ञात्वा विश्लेषणपूर्वकं विवेचने प्रयोगे च समर्थो भविष्यति।
- CO ४- नवोपनिषद्ग्रन्थानां विवेचनं च कर्तुं शक्यति।
- CO ५- कल्पसूत्राणां परिज्ञाय तेषां संग्रहणं मूल्यांकनं पौरोहित्यशास्त्रस्य रक्षणं च कर्तुं शक्यति।

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रीयविश्वविद्यालयः)

बी-४ कुतुबसांस्थानिकक्षेत्रम्- ११००१६

आचार्याधिगमपरिणामाः (Learning Outcomes For Acharya/M.A.) आचार्यः
(द्विवर्षीयस्नातकोत्तरम्) पौरोहित्यशास्त्राधिगमस्यान्ते छात्रः-

वेदवेदाङ्गसङ्गायान्तर्गतः पौरोहित्यविभागः
कक्षा-आचार्यप्रथमवर्षम्, प्रथमसत्रम्

पाठ्यग्रन्थः-1- आह्निकसूत्रावलिः(प्रथमद्वितीयभागकृत्यानि)

लेखकः- वैद्यः नारायणशर्माविरचितः

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	६०	८०
प्रथमद्वितीयभागकृत्यानि- 1 अशौचे कर्मत्यागविचारः, ईश्वराराधनावश्यकता, नित्यकर्मणि विशेषविचारः।	LO-1. आह्निकसूत्रावलिग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य च विषये परिचयमवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति। आह्निकसूत्रावलिग्रन्थस्य विषयवस्तुनि व्यक्तीकर्तुं समर्थो भविष्यति। तीर्थस्नानम्, अशौचे कर्मत्यागविचारः, ईश्वराराधनावश्यकता, नित्यकर्मणि विशेषविचारः। विज्ञाय तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति। नित्यकर्म ज्ञात्वा तेषां महत्त्वं वक्तुं शक्यति	१	१५	२०
2 गृहे प्रातःस्नानसङ्कल्पः, जपलक्षणम्, अशौचविचारः।	LO-2. ब्रह्मकर्मादिकमवबुद्ध्य व्याख्यायितुं शक्यति। आह्निकसूत्रावलिग्रन्थे गृहे प्रातःस्नानसङ्कल्पः, जपलक्षणम् अशौचविचारसिद्धान्तान् ज्ञात्वा समाजे तेषामनुप्रयोगं च कर्तुं शक्यति। भक्ष्याभक्ष्यादिविषयाणां विश्लेषणपुरस्सरं परीक्षणं कर्तुं शक्यति।	१	१५	२०
3 गायत्रीजपविधिम् होमकुण्डनिर्माणम्।	LO-3 गायत्रीजपविधिम् होमकुण्डनिर्माणम्। मन्त्रपुरश्चरणादिकमवगम्य वर्णनपुरस्सरम् अनुप्रयोगे	१	१५	२०

	समर्थो भविष्यति।			
4 श्रौताग्निकुण्डनिर्माणम्, मातृपितृवन्दनम्। द्वितीयभागकृत्यानि स्वाध्यायाध्यापनम्, गृहस्थधर्मनियमान्	LO-4 कात्यायनादिपरिशिष्टसूत्रोक्तस्त्रिकालसन्ध्याप्रयोगस्य विश्लेषणं कर्तुं सक्षमो भविष्यति। कुण्डसंस्कारप्रयोगसोपानानि ज्ञात्वा तस्य उपयोगं कर्तुं शक्यति। स्वध्यायध्ययनमादिकं ज्ञात्वा व्यावहारिकजीवने तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति। गृहस्थधर्मस्य लक्षणं ज्ञात्वा तेषां महत्त्वं समाजे प्रतिपादितुं शक्यति।	१	१५	२०
5 आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् अंकः 05 शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या अंकः 05 शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति	१	१५	२०

पाठ्यग्रन्थः 2- अनुष्ठानप्रकाशः

लेखकः- पं. चतुर्थीलालशर्मा

इकाई	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
पाठ्यविषयाः		४	६०	८०
1. (विचारकाण्डम्) आसनाद्युपचारफलम्। पञ्चामृतनिर्माणविधि म्, समिदवृक्षाः।	LO-1. अनुष्ठानप्रकाशग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य च विषये परिचयमवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति। अनुष्ठानप्रकाशग्रन्थस्य विषयवस्तूनि व्यक्तीकर्तुं समर्थो भविष्यति। अनुष्ठानकालनियमविषये परिचयं सम्प्राप्य तेषां विषये कथयितुं शक्यति। अनुष्ठानयोग्याचार्य-निन्द्याचार्य-जपयोग्यबाह्यण-निन्दित जापकादिविषयान् ज्ञात्वा तेषामनुप्रयोगे सक्षमो	१	१५	२०

	भविष्यति। पञ्चामृतविचार-स्नानादिपात्रेषु प्रक्षेपणीयाः पदार्थाः, पञ्चगव्यम् इत्यादि विषयान् ज्ञात्वा तेषामनुप्रयोगे सक्षमो भविष्यति।			
2. स्रुवलक्षणम्, स्रुवस्थितदेवताविचारः, स्रुवधारणविचारस्तत्फल ञ्च तन्त्रोक्तकुशकण्डिका	LO-2. स्रुवलक्षणम्, स्रुवस्थितदेवताविचारः, स्रुवधारणविचारस्तत्फलञ्च इत्यादि विषयान् ज्ञात्वा तेषामनुप्रयोगे सक्षमो भविष्यति। तन्त्रोक्तकुशकण्डिका, अग्निपूजाविधानम् इत्यादि विषयान् ज्ञात्वा तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति।	१	१५	२०
3(अथ पद्धतिकण्डम्) अनुष्ठानारम्भदिनकृत्य म्, जपकर्तृणां नियमाः, कामनाभेदेन देवार्चनम् अनुष्ठानारम्भादिकर्म।	LO-3 अनुष्ठानारम्भदिनकृत्यम्, जपकर्तृणां विषये नियमानवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति। कामनाभेदेन देवार्चनम् इति सिद्धान्तानवगम्य वर्णने प्रयोगे च समर्थो भविष्यति।	१	१५	२०
4. शान्तिन्त्राः (द्वितीयप्रकरणम्) मालासंस्कारविधानं जपप्रकाराः। उपचारप्रकाराः	LO-4 शान्तिपाठम्, प्रधानसङ्कल्पः, गणपतिपूजनम्, कलशस्थपनं पूजनमञ्च, पूजोपचाराः यथा मालासंस्कारविधानम् जपप्रकाराः, उपचारप्रकाराः, पञ्चोपचार-दशोपचार-षोडशोपचारान् विचार्य तेषां प्रयोगं कर्तुं शक्यति।	१	१५	२०
5. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	LO-5 अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति		१५	२०

पाठ्यग्रन्थः- 3- प्रायश्चित्तविवेकः

लेखक:- महामहोपाध्यायशूलपाणिविरचितः

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	६०	८०
1. प्रायश्चित्तलक्षणम्, प्रायश्चित्तभेदाः, पापनिष्क्रमणम्।	LO-1.प्रायश्चित्तविवेकग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य च विषये परिचयमवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति। प्रायश्चित्तविवेकग्रन्थस्य अध्ययनेन छात्रः प्रायश्चित्तविधीनां आत्मसात् कर्तुं शक्नोति ।	१	१५	२०
2. पापोद्देशम्, महापातकप्रायश्चित्तानि	LO-तदनन्तरं प्रायश्चित्तस्य महत्त्वं ज्ञात्वा तेषां विश्लेषितुं शक्यते। ग्रन्थोक्तप्रकारेण पापोद्देशम्, महापातकप्रायश्चित्तानि पापनाशनाय ब्रतानां परिज्ञाय तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति।	१	१५	२०
3.ब्रह्महत्याप्रायश्चित्तम्।	LO-ग्रन्थोक्तदिशा ब्रह्महत्याप्रायश्चित्तम्, प्रायश्चित्तकर्मफलनिवृत्त्यादि लक्षणान् ज्ञात्वा तेषां विश्लेषणे समीक्षणे च समर्थो भविष्यति।	१	१५	२०
4. सुरापानप्रायश्चित्तम्। सुवर्णस्तेयतः पतितसंसर्गप्रायश्चित्तानि	LO- सुरापानप्रायश्चित्तं विषयं ज्ञात्वा तेषां विश्लेषणं कर्तुं शक्नोति ग्रन्थोक्तदिशा सुवर्णस्तेयम्, पतितसंसर्गप्रायश्चित्तानि ज्ञात्वा तेषामनुप्रयोगे समर्थो भविष्यति।	१	१५	२०
5. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति	१	१५	२०

पाठ्यग्रन्थः-4 स्मृतिकौस्तुभः

लेखकः- पं. श्रीमदनन्तदेवविरचितः

इकाई	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
पाठ्यविषयाः		४	६०	८०

1. चैत्रमासकृत्यम्, चैत्रमासव्रतम्,	LO-स्मृतिकौस्तुभग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य च विषये परिचयमवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति। मासे विशेषे सम्पन्नकार्यस्य अध्ययनेन छात्रः प्रत्येकमासस्य विधीनां आत्मसात् कर्तुं शक्नोति । तदनन्तरं मासिककृत्यानां महत्त्वं ज्ञात्वा तेषां विश्लेषितुं शक्यते। ग्रन्थोक्तप्रकारेण मासिककृत्यानां परिज्ञाय तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति। चैत्रमासकृत्यानां ज्ञात्वा तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति।	१	१५	२०
2. वैशाखमासं कृत्यम्।	LO-ग्रन्थोक्तप्रकारेण मासिककृत्यानां परिज्ञाय तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति। मासे विशेषे सम्पन्नकार्यस्य अध्ययनेन छात्रः प्रत्येकमासस्य विधीनां आत्मसात् कर्तुं शक्नोति । तदनन्तरं मासिककृत्यानां महत्त्वं ज्ञात्वा तेषां विश्लेषितुं शक्यते। ग्रन्थोक्तप्रकारेण मासिककृत्यानां परिज्ञाय तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति। वैशाखमासकृत्यानां ज्ञात्वा तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति।	१	१५	२०
3. ज्येष्ठमासं कृत्यम्।	LO-ज्येष्ठमासकृत्यानां ज्ञात्वा तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति। ग्रन्थोक्तप्रकारेण मासिककृत्यानां परिज्ञाय तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति। मासे विशेषे सम्पन्नकार्यस्य अध्ययनेन छात्रः प्रत्येकमासस्य विधीनां आत्मसात् कर्तुं शक्नोति ।	१	१५	२०
4. आषाढमासं कृत्यम्। श्रावणमासं कृत्यम्, भाद्रपदमासं कृत्यञ्च।	LO-ग्रन्थोक्तदिशा आषाढ-ज्येष्ठादि मासलक्षणान् ज्ञात्वा तेषां विश्लेषणे समीक्षणे च समर्थो भविष्यति। ग्रन्थोक्तप्रकारेण मासिककृत्यानां परिज्ञाय तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति। मासे विशेषे सम्पन्नकार्यस्य अध्ययनेन छात्रः प्रत्येकमासस्य विधीनां आत्मसात् कर्तुं शक्नोति ।	१	१५	२०
आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/	6. अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो		१५	२०

शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	भविष्यति			
--	----------	--	--	--

पाठ्यग्रन्थः- 5 अनुष्ठानप्रकाशः

लेखकः- पं. चतुर्थीलालशर्मा

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	६०	८०
1. (सूर्यमन्त्रानुष्ठानप्रकरणम्) तन्त्रोक्ताष्टाक्षरीसूर्यमन्त्रानुष्ठान तः मङ्गलपूजान्यासपर्यन्तम्।	LO-सूर्यमन्त्रानुष्ठानप्रकरणं ज्ञात्वा तेषामनुप्रयोगे दक्षता भविष्यति। तन्त्रोक्ताष्टाक्षरीसूर्यमन्त्रानुष्ठानप्रयोगं कर्तुं शक्यति। मङ्गलग्रहस्य पूजानुष्ठाने न्यासं तेषां महत्त्वञ्च प्रतिपादयितुं शक्नोति।	१	१५	२०
2.मङ्गलयन्त्रम्, शुक्रमन्त्रानुष्ठानम्, वेदोक्तसूर्यमन्त्रानुष्ठानम्, सूर्याथर्वशीर्षम्।	LO-मङ्गलमन्त्रानुष्ठानप्रकरणं ज्ञात्वा तेषामनुप्रयोगे दक्षता भविष्यति। तन्त्रोक्तमङ्गलमन्त्रानुष्ठानप्रयोगं कर्तुं शक्यति। मङ्गलग्रहस्य पूजानुष्ठाने तेषां महत्त्वं प्रतिपादयितुं शक्नोति।	१	१५	२०
3.(रोगशमनप्रकरणम्) सर्वरोगहरणम्, सद्यारोग्यकरसूर्याध्यविधानम्।	LO-रोगशमनम्, सर्वरोगहरणम्द्व सद्यारोग्यकरसूर्याध्यविधानं ज्ञात्वा तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति।	१	१५	२०
4.ज्वररोगस्तोत्रम्, ज्वररोगोपायाः, मन्त्रजपाः	LO-जपकर्तृणां विषये नियमानवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति। कामनाभेदेन देवार्चनम् इति सिद्धान्तानवगम्य वर्णने समर्थो भविष्यति। पूजोपचाराः यथा पञ्चोपचार-दशोपचार-षोडशोपचारान् विचार्य तेषां प्रयोगं कर्तुं शक्यति।	१	१५	२०

6. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	6. अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति		१५	२०
---	--	--	----	----

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविद्यापीठम्

(मानितविश्वविद्यालयः)

वेदवेदाङ्गसङ्गायान्तर्गतः पौरोहित्यविभागीयः

कक्षा-आचार्यप्रथमवर्षम्

प्रथमसत्रम् (वैकल्पिकम्)

पाठ्यग्रन्थः:1- कर्मकाण्डप्रदीपः

लेखकः- कृष्णानन्दशास्त्री

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	६०	८०
1. जलयात्राविधानम्, कुण्डमण्डपरचनाप्रकारम्।	LO- जलयात्राविधानं ज्ञात्वा तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति। आदितः कुण्डमण्डपरचनाप्रकारपरिचयमवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति।	१	१५	२०
2. पञ्चगव्यनिर्माणविधिम्, सोमसूक्तम्।	LO-पञ्चगव्यनिर्माणविधिविषयान् विज्ञाय तेषां समीक्षणे नियोजने च समर्थो भविष्यति। सोमसूक्तस्य महत्त्वं ज्ञात्वा तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति।	१	१५	२०
3. सुमङ्गलसूक्ततः षोडशोपचारगणपतिपूजनपर्यन्तम्	LO-षोडशोपचारपूजने तथा गणपतिपूजने समर्थो भूत्वा प्रदर्शनं	१	१५	२०

रक्षाविधानतः दशदिक्पालपूजनपर्यन्तम्	प्रयोगं च कर्तुं शक्यति। पूजनविधानां सम्यगवगत्य तेषां प्रयोगे दक्षो भविष्यति। रक्षाविधितः दशदिक्पालपूजनादि विश्लेषणपूर्वकमनुप्रयोगे निपुणो भविष्यति।			
4.सवतोभद्रमण्डलदेवतापूजनतः वास्तुदेवतानां होमपर्यन्तम्	LO-सर्वतोभद्रमण्डलदेवतापूजनं वास्तुदेवताहोमविधिं ज्ञात्वा प्रयोगे समर्थो भविष्यति।	१	१५	२०
5. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति		१५	२०

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविद्यापीठम्

(मानितविश्वविद्यालयः)

वेदवेदाङ्गसङ्ग्राह्यान्तर्गतः पौरोहित्यविभागः

कक्षा-आचार्यप्रथमवर्षम्

द्वितीयसत्रम्

आचार्याधिगमपरिणामाः (Learning Outcomes For Acharya/M.A.)

पाठ्यग्रन्थः:1 - यज्ञतत्त्वप्रकाशः

लेखकः:- महामहोपाध्यायचित्रस्वामिशास्त्री

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	६०	८०

1. आदितः वेदिस्तरणं पात्रासादनञ्च, सामिधेनीकर्मतः अनुयाजाद्यनुष्ठानम्	LO वेदिस्तरणं पात्रासादनञ्च ज्ञात्वा तेषां प्रयोगे निपुणो भविष्यति। सामिधेनीकर्म तथा अनुयाजाद्यनुष्ठानान् विश्लेषणपुरस्सरं प्रयोगं कर्तुं शक्यति।	१	१५	२०
पशुयागोपयुक्तानि द्रव्याणि, तृतीय-चतुर्थदिनकृत्यम्	LO पशुयागोपयुक्तानां द्रव्याणां विवेचनपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं समर्थो भविष्यति।	१	१५	२०
पञ्चमदिनकृत्यम्, अत्यग्निष्टोमसंस्थापनम् वाजपेयसंस्थातः समाप्तिपर्यन्तम्।	LO पशुयागविषये विवेचनं कर्तुं शक्यति। पशुयागे उपसत-तृतीय-चतुर्थदिनकृत्यविषयान् ज्ञात्वा तेषां प्रयोगं कर्तुं समर्थो भविष्यति। वाजपेययागस्य विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्यति।	१	१५	२०
6. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति	१		

पाठ्यग्रन्थः-2- अनुष्ठानप्रकाशः

लेखकः- पं. चतुर्थीलालशर्मा

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	६०	८०

1.(हवनप्रकरणम्) मण्डपादिकरणविधानम्, हरिहरात्मकद्वादशलङ्गतोभद्रमण्डलम्	LO हवनविषयकविविधपरिभाषा: ज्ञात्वा व्यक्तीकर्तुं दक्षो भविष्यति। मण्डपादिकरणविधानं पठित्वा तेषां विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्यति।	१	१५	२०
2.अन्युत्तरणविधानतः अग्निपूजाविधानपर्यन्तम्।	LO अग्न्युत्तरणविधिम् अग्निपूजनविधिं च ज्ञात्वा प्रयोगे समर्थो भविष्यति।	१	१५	२०
3.गणपतिमन्त्रपुरश्चरणम्। गणपतिमन्त्रजपः, गणपतिमन्त्रप्रयोगः	LO गणपतिमन्त्रपुरश्चरणसाधनविषये ज्ञानमवाप्य अनुप्रयोगे च निपुणो भविष्यति।	१	१५	२०
4.देवीमन्त्रानुष्ठानप्रकरणम्। देवीमन्त्रजपः, देवीमन्त्रप्रयोगः विष्णुमन्त्रानुष्ठानम्। विष्णुमन्त्रजपः, विष्णुमन्त्रप्रयोगः	LO देवीमन्त्रानुष्ठानप्रकरणविषये विवेचनं कर्तुं समर्थो भविष्यति। विष्णुमन्त्रपुरश्चरणाभ्यासे कुशलो भविष्यति।	१	१५	२०
5. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति	१	१५	२०

पाठ्यग्रन्थः:3- प्रायश्चित्तविवेकः

लेखकः:- महामहोपाध्यायशूलपाणिविरचितः

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	७५	१००
1. अनुपातकप्रायश्चित्तलक्षणम्, गोवधप्रायश्चित्तम्।	LO अनुपातकविषये परिचयमवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति। गोवधे किं प्रायश्चित्तमिति विषयं ज्ञात्वा तेषां प्रायश्चित्तानां विश्लेषणपूर्वकं विवेचनं कर्तुं शक्यति।	१	१५	२०
2. एकहायनतः गर्भवधप्रायश्चित्तपर्यन्तम्। 3. गजाश्वादिवधतः चाण्डालद्यन्नभक्षणप्रायश्चित्तपर्यन्तम्।	LO एकहायनप्रायश्चित्तं तथा गर्भवधप्रायश्चित्तादीनां लक्षणान् विज्ञाय तेषां प्रयोगे समर्थो भविष्यति।	१	१५	२०
4. सामान्येनाभोज्यान्नभोजनप्रायश्चित्ततः यज्ञोपवितरहितस्य भोजने प्रायश्चित्तपर्यन्तम्। रेतोमुत्रपूरीषभक्षणप्रायश्चित्ततः समाप्तपर्यन्तम्।	LO गजाश्वादीनां वधे तथा चाण्डालाद्यन्नभक्षणे प्रायश्चित्तिरूपेण च कुशलो भविष्यति। सामान्येनाभोज्यान्नभोजनप्रायश्चित्ते यज्ञोपवितरहितस्य भोजने च विषये विश्लेषणे अनुप्रयोगे च समर्थो भविष्यति। रेतोमुत्रपूरीषभक्षणप्रायश्चित्तविषये ज्ञानं सम्प्राप्य अनुप्रयोगे समर्थो भविष्यति ।	१	१५	२०
5. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति	१	१५	२०

पाठ्यग्रन्थः:4 - स्मृतिकौस्तुभः

लेखकः:- पं. श्रीमदनन्तदेवविरचितः

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	७५	१००
1.आश्विनमासकृत्यम्, आश्विनमासे व्रतानि।	LO स्मृतिकौस्तुभग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य विषये परिचयमवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति। आश्विनमासे कृत्यलक्षणानि ज्ञात्वा विभिन्नतथ्यानामाकलनं कृत्वा तेषां विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्यति।			
2. कार्तिकमासकृत्यम्, कार्तिकमासे व्रतानि।	LO कार्तिकमासे कृत्यलक्षणानि ज्ञात्वा निरूपणे प्रयोगे च दक्षो भविष्यति।	१	१५	२०
3.मार्गशीर्षमासकृत्यम्, मार्गशीर्षमासव्रतानि। पौषमासकृत्यम्, पौषमासव्रतानि	LO मार्गशीर्षमासे कृत्यलक्षणादिकं ज्ञात्वा समीक्षणपुरस्सरं तेषां प्रयोगं कर्तुं शक्यति।	१	१५	२०
4.माघमासकृत्यम्, माघमासकृत्यम्, माघमासव्रतानि फाल्गुनमासकृत्यम् अधिकमासम्।	LO माघमासविचारः पूजननिषेधविमर्शश्चेति विज्ञाय तेषां परीक्षणं कर्तुं समर्थो भविष्यति। फाल्गुनमासकृत्यलक्षणानि ज्ञात्वा तेषां विवेचनपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्यति।	१	१५	२०
5. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति	१	१५	२०

पाठ्यग्रन्थः-5- पूर्त्कमलाकरः

लेखकः- पं.कमलाकरभट्टः

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	७५	१००
पूर्तकर्मकालनिर्णयः, जलाशयोत्सर्गयज्ञारम्भः, आचार्यवरणम्, मण्डपपूजनम्। प्रासादारम्भकालपर्यन्तम्।	LO पूर्तकमलाकरग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य च परिचयमवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति। पूर्तकमलाकरग्रन्थे कालनिर्णयः, जलाशयोत्सर्गयज्ञारम्भः, मण्डपपूजनम्, प्रासादारम्भकालज्ञानमवाप्य तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति।	१	१५	२०
2. यूपस्थापनम्, यूपप्रर्थना, द्वारपालसूक्तपाठः, वारुणहोमः,	LOयूपस्थापनम्, यूपप्रर्थना, द्वारपालसूक्तपाठः, वारुणहोमः, इत्यादीन् विज्ञायान् ज्ञात्वा तेजामनुप्रयोगे सक्षमो भविष्यति।	१	१५	२०
3. अधिवासनम्, गोरवातावरणम्, नागयष्टिः, चतुर्थीकर्म।	LO अधिवासनम्-गोरवातावरणम्, नागयष्टि-चतुर्थीकर्म। तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति।	१	१५	२०
सूत्रस्तम्भन्यासतः सूत्रस्तम्भन्यासपर्यन्तम्। प्रतिष्ठाचार्याधिकारितः पुरुषसूक्तन्यासपर्यन्तम्।	LO सूत्रस्तम्भन्यास-सूत्रस्तम्भन्यास-प्रतिष्ठा ठाचार्याधिकारः-पुरुषसूक्तन्यासम् तेषामनुप्रयोगे समर्थो भविष्यति।	१	१५	२०
4.शिवन्यासतः प्रासादकलशशान्तिपर्यन्तम् । 5.दुर्गाप्रतिष्ठातः समाप्तिपर्यन्तम्।	LO षोडशादिपदवास्तुषु देवतानां पदभोगविषये, वास्तुपुरुषाकृतावयवपरिकल्पनाविषये नाडीवंशादीनां च विषये परिचयमवाप्य तेषां विशेषतां वक्तुं शक्यति। मर्मवेधादिकं विज्ञाय तेषां विश्लेषणं परीक्षणञ्च कर्तुं समर्थो भविष्यति। वास्तुपुरुषाङ्गविभागं वास्तुदेवतानिघण्ट्वादिकं च ज्ञात्वा तेषां विवेचनं कर्तुं समर्थो भविष्यति। राजनिवेशस्य विभिन्नतथ्यानि विज्ञाय तेषां विश्लेषणपुरस्सरं समालोचनां कर्तुं शक्यति।	१	१५	२०

	<p>वास्तुनिर्माणाय वृक्षकाष्ठानयनविधिं ज्ञात्वा तेषामनुमाने परीक्षणे च निपुणो भविष्यति।</p> <p>इन्द्रध्वजादिनिरूपणे परीक्षणे च कुशलो भविष्यति।</p> <p>नगरसज्जावर्णने विश्लेषणे सज्जाकरणे च समर्थो भविष्यति।</p> <p>चतुश्शालविधानादिविषये विवेचनात्मकमाकलनमनुप्रयोगञ्च कर्तुं शक्यति।</p> <p>गृहादिकानां निम्नोच्चादिवशाच्छुभाशुभज्ञानं चिन्तनमनुमानं च कर्तुं समर्थो भविष्यति।</p> <p>प्रश्नलग्नमाध्यमेन गर्भिणीप्रश्न-वृष्टिप्रश्न-प्रवासीप्रश्न-चौरप्रश्नादिकं कथयितुं दक्षो भविष्यति।</p>			
6. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	<p>अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति।</p> <p>आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति।</p>	१	१५	२०

द्वितीयसत्रम् (वैकल्पिकम्)

पाठ्यग्रन्थः:1- कर्मकाण्डप्रदीपः

लेखकः:- कृष्णानन्दशास्त्री

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	६०	८०
प्रधानवास्तुहोमः षोडशोपचारलक्ष्मीपूजनम्	LO षोडशोपचारपूजने तथा गणपतिपूजने समर्थो भूत्वा प्रदर्शनं	१	१५	२०

	<p>प्रयोगं च कर्तुं शक्यति। पूजनविधानां सम्यगवगत्य तेषां प्रयोगे दक्षो भविष्यति। राक्षाविधितः दशदिक्पालपूजनादि विश्लेषणपूर्वकमनुप्रयोगे निपुणो भविष्यति।</p>			
<p>षोडशोपचारशिवपूजनम् कार्तिकस्त्रीप्रसूताशान्तिः त्रिखलशान्तिम् गोदानविधिम् तुलादानविधिम् सत्यनारायणव्रतोद्यापनविधि धम्</p>	<p>LO षोडशोपचारशिवपूजनम्, कार्तिकस्त्रीपसूताशान्तिः त्रिखलशान्तिम् गोदानविधिम् तुलादानविधिम् सत्यनारायणव्रतोद्यापनविधिम् ज्ञात्वा प्रयोगे समर्थो भविष्यति।</p>	१	१५	२०
<p>6. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च</p>	<p>अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति</p>	१	१५	२०

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविद्यापीठम्
(मानितविश्वविद्यालयः)
वेदवेदाङ्गसङ्कायान्तर्गतः पौरोहित्यविभागीयः
कक्षा-आचार्यद्वितीयवर्षम्
तृतीयसत्रम्

पाठ्यग्रन्थः- दानमयूखः

लेखकः- पं. श्रीनीलकण्ठविरचितः

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	७५	१००
1. दानस्वरूपम्, दानप्रशंसा, दानत्रैविध्यम्, पूर्तधर्माः, पात्रनिर्णयः, अग्राह्याणि।	LO दानमयूखग्रन्थस्य ग्रन्थकारस्य विषये विशेषतामभिकथने सक्षमो भविष्यति। दानस्वरूपम्, दानप्रशंसा, दानत्रैविध्यम्, पूर्तधर्माः, पात्रनिर्णयः, अग्राह्याणि। विशेषतामभिकथने सक्षमो भविष्यति।	१	१५	२०
देवताप्रतिमा, दक्षिणाप्रमाणम्, कुण्डलक्षणम्, द्वारपूजा	LO देवताप्रतिमा, दक्षिणाप्रमाणम्, कुण्डलक्षणम्, द्वारपूजा इत्यादीन् विषयान् ज्ञात्वा तेषां विशेषतामभिकथने सक्षमो भविष्यति। मण्डपादिनिर्माणविषये शास्त्रीयमतानवगम्य विश्लेषणे निर्माणकरणे च दक्षो भविष्यति। कुण्डनिर्माणादि विविधदोषाणां परिज्ञानं कृत्वा तेषां विवेचने परीक्षणे च निपुणो भविष्यति। द्वारपूजाविधिं ज्ञात्वा तेषां व्यवस्थितिकरणे अनुष्ठानकर्मणि चानुप्रयोगे दक्षो भविष्यति। ग्रहदानविधानं हिरण्यदानादिकं च विज्ञाय तेषां विवेचने परीक्षणानुप्रयोगे च समर्थो भविष्यति।	१	१५	२०
4. अधिदेवतातः हिरण्यगर्भदानप्रयोगं, ब्रह्माण्डदानम्, पञ्चलाङ्गलदानम्	LO अधिदेवतातः हिरण्यगर्भदानप्रयोगं, ब्रह्माण्डदानम्, पञ्चलाङ्गलदानम्, विशेषतां कथने सक्षमो	१	१५	२०

	भविष्यति। देवतप्रतिमालक्षण-स्वरूपादिनिर्धारणे विश्लेषणं कर्तुं शक्यति। अनुष्ठाने दक्षिणाविषये विभिन्नतथ्यानामाकलनङ्कृत्वा तेषामनुप्रयोगे समर्थो भविष्यति।			
आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति	१	१५	२०

पाठ्यग्रन्थः- संस्कारदीपकः

लेखकः- म.म. नित्यानन्दपन्तपर्वतीयः

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	७५	१००
1.संस्कारलक्षणम्, परिभाषा,भेदाः, सर्वकर्मसाधारणी परिभाषा	LO संस्कारदीपकग्रन्थस्यस्वरूपं विज्ञाय ग्रन्थस्य विशेषतां कथयितुं शक्यति। संस्कारलक्षण-परिभाषा-भेदा-सर्वक र्मसाधारणीपरिभाषा परिज्ञानेन तेषां विवेचने अनुप्रयोगे च समर्थो भविष्यति।	१	१५	२०
2.गर्भाधानम्, पुंसवनम्, सीमन्तोन्नयनम्, जातकर्म च	LO गर्भाधान-पुंसवन-सीमन्तोन्नयन-जात कर्मादि सिद्धान्तानां विश्लेषणपुरस्सरं प्रयोगं कर्तुं शक्यति।	१	१५	२०
3.नामकरणम्, अन्नप्राशनम्, निष्क्रमणम्,	LO नामकरण-अन्नप्राशन-निष्क्रमण-चूड ाकरणादि संस्कराणां	१	१५	२०

चूडाकरणम्	विभिन्नतथ्यानाम् आकलनङ्कृत्वा तेषामनुप्रयोगे समर्थो भविष्यति।			
4. उपनयनम्, वेदारम्भः, समावर्तनम् विवाहसंस्कारः, चतुर्थीकर्मपर्यन्तम्	LO उपनयन-वेदारम्भ-समावर्तनादिलक्षणा नां परिज्ञानेन तेषां विवेचने विश्लेषणे च समर्थो भविष्यति। विवाहसंस्कार-चतुर्थीकर्मादिलक्षणं विज्ञाय विश्लेषणपुरस्सरं समाजयोजनानिर्माणे दक्षो भविष्यति।	१	१५	२०
5. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति	१	१५	२०

पाठ्यग्रन्थः- ब्रतोद्यापनप्रकाशः

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	६०	८०
1. मङ्गलाचरणतः पञ्चलोकपालपूजनम् दशदिक्पालस्थापनतः प्रधानदेवताहोमपर्यन्तम्	LO ब्रतोद्यापनप्रकाशग्रन्थस्य ज्ञानेन ब्रतोद्यापनविषयवस्तूनां परिचयं सम्प्राप्य तेषां विशेषतामभिकथने सक्षमो भविष्यति। पञ्चलोकपालपूजनं विज्ञाय विश्लेषणपुरस्सरमनुप्रयोगं कर्तुं शक्यति। दशदिक्पालस्थापना-प्रधानदेवताहोमविवि धसिद्धान्तान् ज्ञात्वा तेषां विवेचने प्रयोगे च निपुणो भविष्यति।	१	१५	२०
1 सर्वतोभद्रदेवताहोमः, शय्यादानम्	LO सर्वतोभद्रदेवताहोमविज्ञाय तेषां प्रयोगे च कुशलो भविष्यति। शय्यादानविधानानां विवेचनपूर्वकं प्रयोगं	१	१५	२०

	कर्तुं समर्थो भविष्यति।			
आरोग्यप्रतिपद्ब्रतोद्यापनतः ऋषिपञ्चमीब्रतोद्यापनम्, उपाङ्गललिताब्रतोद्यापनतः ज्येष्ठाब्रतोद्यापनम्।	LO आरोग्यप्रतिपद्ब्रतोद्यापन-ऋषिपञ्चमीब्रत ोद्यापनपिधानानां विविधतथ्यानि च ज्ञात्वा तेषां विश्लेषणपुरस्सरं प्रयोगं कर्तुं शक्यति। उपाङ्गललिताब्रतोद्यापनं ज्येष्ठाब्रतोद्यापनं च विज्ञाय अनुप्रयोगं कर्तुं शक्यति।	१	१५	२०
6. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति	१	१५	२०

पाठ्यग्रन्थः- कात्यायनश्रौतसूत्रम्, सरलावृत्तिसहितम् (प्रथमद्वितीयाध्यायौ)

लेखकः- महर्षिकात्यायनप्रणीतम्

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	६०	८०
1. वेदस्य महत्त्वम्, यज्ञस्य महत्त्वम्, कात्यायनश्रौतसूत्रस्य महत्त्वम्,	LO वेदस्य महत्त्वं यज्ञस्य महत्त्वं च विवेचनं कर्तुं समर्थो भविष्यति। कात्यायनश्रौतसूत्रस्य विभिन्नतथ्यानां विश्लेषणे विवेचने च दक्षो भविष्यति।	१	१५	२०
2. अधिकारी निरूपणम्, कर्मणः फलवत्त्वम्, मनुष्याणां यज्ञे अधिकारनिरूपणम्।	LO अधिकारी निरूपणम्, कर्मणः फलवत्त्वम्, मनुष्याणां यज्ञे अधिकारनिरूपणम्। विभिन्नतथ्यानां विश्लेषणे विवेचने च दक्षो भविष्यति।	१	१५	२०
3. यागस्वरूपम्, वेदीस्तरणम्, सामिधेनीकर्म,	LO वेदिस्तरणं पात्रासादनञ्च ज्ञात्वा तेजां प्रयोगे निपुणो भविष्यति।	१	१५	२०

अनुयाजाद्यनुष्ठानम्	सामिधेनीकर्म तथा अनुयाजाद्यनुष्ठानान् विष्टलेज्जणपुरस्सरं प्रयोगं कर्तुं शक्यति।			
4. पशुयागोपयुक्तानां द्रव्याणां विचारः, पशुयागस्वरूपम्, पशुयागे उपसत-तृतीय-चतुर्थदिनकृत्यानि वाजपेययागस्य स्वरूपम्।	LO पशुयागोपयुक्तानां द्रव्याणां विवेचनपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं समर्थो भविष्यति। पशुयागविषये विवेचनं कर्तुं शक्यति। पशुयागे उपसत-तृतीय-चतुर्थदिनकृत्यविषयान् ज्ञात्वा तेषां प्रयोगं कर्तुं समर्थो भविष्यति। वाजपेययागस्य विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्यति।	१	१५	२०
6. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति	१	१५	२०

पाठ्यग्रन्थः- अनुष्ठानप्रकाशः (शिवमन्त्रानुष्ठानप्रकरणम्)

लेखकः- पं. चतुर्थीलालशर्माविरचितः

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	६०	८०
1. श्रीकण्ठादिकलान्यासम्, मृत्युञ्जयकवचम्, रुद्रपूजाविधानम् रुद्रयन्त्रपूजाविधानम्	LO श्रीकण्ठादिन्यास-मृत्युञ्जयकवचस्य विश्लेषणपुरस्सरं विवेचने च सक्षमो भविष्यति। रुद्रविधान-रुद्रयन्त्रविधानस्य च प्रयोगं कर्तुं शक्नोति। रुद्रपीठपूजा-चमकाध्यायस्य प्रसाध्य तस्य विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्नोति।	१	१५	२०

2. रुद्रपीठपूजादिविधानम्, चमकाध्यायपाठः शीर्षसंज्ञकानुवाकः शिवस्तुतिः।	LO शीर्षसंज्ञकानुवाकः शिवस्तुतिविधानस्य च प्रयोगं कर्तुं शक्यति।	१	१५	२०
3. पार्थिवलिङ्गमाहात्म्यतः शिवाथर्वशीर्षं	LO पार्थिवलिङ्गमाहात्म्यं शिवाथर्वशीर्षपठस्य महत्त्वं च वक्तुं शक्नोति।	१	१५	२०
आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति	१	१५	२०

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविद्यापीठम्
(मानितविश्वविद्यालयः)
वेदवेदाङ्गसङ्ग्राहान्तर्गतः पौरोहित्यविभागीयः
कक्षा-आचार्यद्वितीयवर्षम्
चतुर्थसत्रम्

पाठ्यग्रन्थः- दानमयूखः

लेखकः- पं. श्रीनीलकण्ठविरचितः

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	६०	८०
1. धरादानम्, विश्वचक्रदानम्, महाकल्पलतादानम्, सप्तसागरदानम्, रत्नधेनुदानम्।	LO धरादानम्, विश्वचक्रदानम्, महाकल्पलतादानम्, सप्तसागरदानम्, रत्नधेनुदानम् इत्यादीन् विषयान् प्रसाध्य तेषां विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्नोति।	१	१५	२०
2. महाभूतघटदानम्, दशमहादानानि, शतमानदानम्, रजतदानम्, अश्वदानम्, श्वेताश्वदानम्।	LO महाभूतघटदानम्, दशमहादानानि, शतमानदानम्, रजतदानम्, अश्वदानम्, श्वेताश्वदानम्। इत्यादीन् विषयान् प्रसाध्य तेषां विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्नोति।	१	१५	२०
3. कपिलाधेनुदानम्, दशधेनुदानम्, तिलधेनुदानम्, घृतधेनुदानम्,	LO कपिलाधेनुदानम्, दशधेनुदानम्, तिलधेनुदानम्, घृतधेनुदानम्, इत्यादीन् विषयान् प्रसाध्य तेषां विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्नोति।	१	१५	२०
4. देवतादानम्, मासेषु दानम्, गोपरिचर्या, सहस्रादिविप्रभोजनविधिः, नानाद्रव्यदानमन्त्राः	LO देवतादानम्, मासेषु दानम्, गोपरिचर्या, सहस्रादिविप्रभोजनविधिः, नानाद्रव्यदानमन्त्राः इत्यादीन् विषयान् प्रसाध्य तेषां विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं	१	१५	२०

	कर्तुं शक्नोति।			
आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति	१	१५	२०

पाठ्यग्रन्थः- शान्तिप्रकाशः

लेखकः- पं. चतुर्थीलालशर्माविरचितः

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	६०	८०
1. प्रथमप्रकरणम्, सर्वशान्त्युपयोगि शुभदिनञ्च, होमे खेटाहुतिफलम्, शान्तिप्रयोगानुक्रमः	LO सर्वशान्त्युपयोगि शुभदिनञ्च, होमे खेटाहुतिफलम्, शान्तिप्रयोगानुक्रमः इत्यादीन् विषयान् प्रसाध्य तेषां विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्नोति।	१	१५	२०
2. द्वितीयप्रकरणम्, विनायकशान्तिः, विनायकशान्तिकालः, कूष्मांडीहोमप्रयोगः, सूर्यादिग्रहशान्तिप्रयोगः, उपनयनविवाहादौ गुरुपूजाप्रयोगः।	LO द्वितीयप्रकरणम्, विनायकशान्तिः, विनायकशान्तिकालः, कूष्मांडीहोमप्रयोगः, सूर्यादिग्रहशान्तिप्रयोगः, उपनयनविवाहादौ गुरुपूजाप्रयोगः। इत्यादीन् विषयान् प्रसाध्य तेषां विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं	१	१५	२०

	शक्नोति।			
3. एकनक्षत्रजननशान्तिप्रयोगः, ग्रहणजननशान्तिप्रयोगः, सिंहादिप्रसूतबबाहदशान्तिप्रयोगः, ज्वरादिरोगोत्पत्तिशान्तिप्रयोगः।	LO एकनक्षत्रजननशान्तिप्रयोगः, ग्रहणजननशान्तिप्रयोगः, सिंहादिप्रसूतबबाहदशान्तिप्रयोगः, ज्वरादिरोगोत्पत्तिशान्तिप्रयोगः। इत्यादीन् विषयान् प्रसाध्य तेषां विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्नोति।	१	१५	२०
4. चतुर्थप्रकरणं पञ्चमप्रकरणञ्च वास्तुशान्तिप्रयोगः,	LO चतुर्थप्रकरणं पञ्चमप्रकरणञ्च वास्तुशान्तिप्रयोगः, इत्यादीन् विषयान् प्रसाध्य तेषां विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्नोति।	१	१५	२०
आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति	१	१५	२०

पाठ्यग्रन्थः- व्रतोद्यापनप्रकाशः

लेखकः- पं. चतुर्थीलालशर्मा

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	६०	८०

1. दूर्वाष्टमीव्रतोद्यापनम्, महालक्ष्मीव्रतोद्यापनम्, कालभैरवाष्टमीव्रतोद्यापनम्, कृष्णाष्टमरव्रतोद्यापनम्, अदुःखनवमीव्रतोद्यापनम्, आशादशमीव्रतोद्यापनम्,	LO दूर्वाष्टमीव्रतोद्यापनम्, महालक्ष्मीव्रतोद्यापनम्, कालभैरवाष्टमीव्रतोद्यापनम्, कृष्णाष्टमरव्रतोद्यापनम्, अदुःखनवमीव्रतोद्यापनम्, आशादशमीव्रतोद्यापनम्, इत्यादीन् विषयान् प्रसाध्य तेषां विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्नोति।	१	१५	२०
2. सत्यनारायणव्रतोद्यापनम्, गौरीतपोव्रतोद्यापनम्, मलमासव्रतोद्यापनम्, विष्णोलक्षवर्तिव्रतोद्यापनम्, तलसीविवाहविधानम्, धात्रीव्रतोद्यापनम्	LO सत्यनारायणव्रतोद्यापनम्, गौरीतपोव्रतोद्यापनम्, मलमासव्रतोद्यापनम्, विष्णोलक्षवर्तिव्रतोद्यापनम्, तलसीविवाहविधानम्, धात्रीव्रतोद्यापनम् इत्यादीन् विषयान् प्रसाध्य तेषां विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्नोति।	१	१५	२०
3. वैकुण्ठचतुदशीव्रतोद्यापनम्, अनन्तचतुदशीव्रतोद्यापनम् मौनव्रतोद्यापनम्, सोमवारव्रतोद्यापनम्, तांबूलव्रतोद्यापनम्, लक्ष्मीपदानव्रतोद्यापनम्	LO वैकुण्ठचतुदशीव्रतोद्यापनम्, अनन्तचतुदशीव्रतोद्यापनम् मौनव्रतोद्यापनम्, सोमवारव्रतोद्यापनम्, तांबूलव्रतोद्यापनम्, लक्ष्मीपदानव्रतोद्यापनम् इत्यादीन् विषयान् प्रसाध्य तेषां विश्लेषणपूर्वकं प्रयोगं कर्तुं शक्नोति।	१	१५	२०
4. लक्षबिल्वार्पणव्रतोद्यापनम्, लक्षप्रदक्षिणाव्रतोद्यापनम्, अश्वस्थललक्षप्रदक्षिणाव्रतोद्यापनम्, पार्थिवलिङ्गव्रतोद्यापनम्, पार्थिवगणेशव्रतोद्यापनम्।	LO लक्षबिल्वार्पणव्रतोद्यापनम्, लक्षप्रदक्षिणाव्रतोद्यापनम्, अश्वस्थललक्षप्रदक्षिणाव्रतोद्यापनम्, पार्थिवलिङ्गव्रतोद्यापनम्, पार्थिवगणेशव्रतोद्यापनम्। तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति।	१	१५	२०
5. आन्तरिकपरीक्षणम्/	अनुशिक्षणमाध्यमेन	१	१५	२०

प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः प्रबन्धनञ्च	चयनं	क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति			
--	------	--	--	--	--

पाठ्यग्रन्थः- प्रायोगिकपरीक्षणम्

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	६०	८०
1. उपनयनम्	LO उपनयानं विज्ञाय विश्लेषणं विवेचनं च कर्तुं शक्यति। तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति।	१	१५	२०
2. वेदारम्भः	LO वेदारम्भकर्म विज्ञाय विश्लेषणं विवेचनं च कर्तुं शक्यति। तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति।	१	१५	२०
3. समावर्तनम्	LO समावर्तनकर्म विज्ञाय विश्लेषणं विवेचनं च कर्तुं शक्यति। तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति।			
4. विवाहः (लाजाहोमः, सप्तपदी)। नवग्रहः, सर्वतोभद्रमण्डलम्, कुण्डमण्डपनिर्माणम्	LO विवाहः (लाजाहोमः सप्तपदी) विषयान् विज्ञाय विवेचनं प्रयोगं च कर्तुं शक्यति। नवग्रह-सर्वतोभद्रमण्डल-कुण्डमण्डपनिर्माणविषयान् परिज्ञाय तेषां संग्रहणं मूल्यांकनं निर्माणाय क्षेत्रफलस्यानुमानं कर्तुं शक्यति। तेषामनुप्रयोगे दक्षो भविष्यति।	१	१५	२०
5. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति	१	१५	२०

पाठ्यग्रन्थः- मौखिकपरीक्षा

इकाई पाठ्यविषयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	६०	८०
1. संस्कारः ,श्राद्धम्।	LO संस्कार-श्राद्धस्वरूपे विवेचयितुं प्रयोगं च कर्तुं शक्यति।	१	१५	२०
2. प्रायश्चित्तम्, शान्तिः	LO प्रायश्चित्त-शान्तिशास्त्रस्य सिद्धान्तान् विश्लेषयितुं शक्यति।	१	१५	२०
3.प्रतिष्ठा, उत्सर्गः।	LO पुराण-रामायण-महाभारतादिषु पौरोत्त्यशास्त्रस्य स्वरूपं निगदितुं शक्यति।	१	१५	२०
4.व्रत, दानम् पुरश्चरणम्, यज्ञः।	LO पुरश्चरण-यज्ञादिस्वरूपमभिज्ञातुं शक्यति।	१	१५	२०
5. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति	१	१५	२०

पाठ्यग्रन्थः - वैदिकवाङ्मयस्येतिहासः (वैकल्पिकम्)

इकाई पाठ्यविज्ञयाः	अधिगमपरिणामाः	क्रेडिट	होरा	अङ्काः
		४	६०	८०
1. वेदानां परिचयः	LO वेदानां परिचयं विज्ञाय विश्लेषणं विवेचनं च कर्तुं	१	१५	२०

	शक्ष्यति।			
2. ब्राह्मणग्रन्थानां परिचयः	LO ब्राह्मणग्रन्थानां परिचयेति विषयानवगत्य तेषां निरूपणे विवेचनानुप्रयोगे च सक्षमो भविष्यति।	१	१५	२०
3. आरण्यकग्रन्थानां परिचयः	LO आरण्यकग्रन्थानां परिचयविषयान् ज्ञात्वा विश्लेषणपूर्वकं विवेचने प्रयोगे च समर्थो भविष्यति।	१	१५	२०
4. नवोपनिषद्ग्रन्थानां परिचयः, कल्पसूत्राणां परिचयः	LO नवोपनिषद्ग्रन्थानां विवेचनं च कर्तुं शक्ष्यति। कल्पसूत्राणां परिज्ञाय तेषां संग्रहणं मूल्यांकनं पौरोहित्यशास्त्रस्य रक्षणं च कर्तुं शक्ष्यति।	१	१५	२०
5. आन्तरिकपरीक्षणम्/ प्रदत्तनियतकार्यम् शास्त्रसम्बद्धसंगोष्ठी/ शास्त्रपरिचर्या शिक्षणस्रोतसामग्र्याः चयनं प्रबन्धनञ्च	अनुशिक्षणमाध्यमेन क्लिष्टविषयवस्तूनि सम्यगवगम्य तेषां विश्लेषणे दक्षो भविष्यति। आन्तरिकमूल्यांकनेन प्राप्तज्ञानस्य परीक्षणं भूत्वा आत्मविश्लेषणे समर्थो भविष्यति	१	१५	२०

